

ZMIANY W ORGANIZACJI ŁĄCZNOŚCI

[Drukuj](#)Kategoria: [Organizacja](#) |

Co wniosła ostatnia aktualizacja „Zasad organizacji łączności, alarmowania, powiadamiania, dysponowania oraz współdziałania na potrzeby działań ratowniczych”?

Przypomnijmy, że dokument ten został zatwierdzony w 2012 r. i od tego czasu doczekał się dwóch aktualizacji (aneksów). Wynikały one z konieczności wprowadzenia pewnych korekt – przynoszących dość duże zmiany, korzystnie wpływające przed wszystkim na pracę KDR. Można powiedzieć, że „Zasady” żyją, nie trafiły do szuflady jako materiał archiwalny, służący tylko do ewentualnych kontroli czy inspekcji. Ostatnia aktualizacja miała miejsce wiosną tego roku. Zaproponowane zmiany były konsekwencją wniosków z analiz ze zdarzeń i ćwiczeń, ustaleń poczynionych na odprawie centralnego odvodu operacyjnego w grudniu 2015 r. oraz uzgodnień powstałych w trakcie prac grupy roboczej zajmującej się zakupami samochodów dowodzenia i łączności. Dotyczą punktów: 4.1, 4.2, 4.5, 4.9, 5.2 i 6. Przybliżmy ich najważniejsze założenia.

ZMIANA 1

Było: 4.1 Komendanci powiatowi/miejscy PSP ustalają kolejność przydziału kanałów ratowniczo-gaśniczych podczas prowadzenia działań ratowniczych na terenie własnego powiatu.

Jest: 4.1 *Komendant wojewódzki PSP, w uzgodnieniu z komendantami powiatowymi/miejskimi PSP, ustala kolejność przydziału kanałów ratowniczo-gaśniczych podczas prowadzenia działań ratowniczych na terenie powiatu oraz informuje komendantów powiatowych/miejskich PSP z terenu województwa o tych ustaleniach.*

Zaproponowana zmiana wynikała z dwóch aspektów. Powstała możliwość stworzenia mapy przestrzennej rozłożenia podstawowego kanału ratowniczo-gaśniczego (KRG) dla każdej JRG, co jest korzystne np. przy prowadzeniu działań ratowniczych na styku powiatów. Wcześniej zdarzało się, że w takich sytuacjach łączność była prowadzona na tym samym kanale (zazwyczaj B004), co skutkowało powstawaniem zakłóceń. Inny przykład to kwestia uruchamiania sztabu, który obecnie jeszcze przed zawiązaniem wie, które z ośmiu KRG w danym powiecie są na stałe przypisane do jednostek, a które ewentualnie można wykorzystać. Przed wprowadzeniem zmiany wielokrotnie np. sztab komendanta wojewódzkiego PSP nie uzgadniał z miejscowym stanowiskiem kierowania chęci czy konieczności skorzystania z danego (lub danych KRG), tylko wyznaczał je po kolei, zaczynając zazwyczaj od B004, czyli od tego, który był wykorzystywany w większości jednostek. Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem sieci na terenie powiatu sprawuje nadal SK KM/KP PSP. Zabieg ten umożliwił wprowadzenie innych zmian – w szczególności w zakresie pkt 5.2, o czym poniżej.

ZMIANA 2

Było: 4.2. Podczas planowania wykorzystania KRG należy przewidzieć docelowo jeden z nich do współpracy w miejscu prowadzenia działań pomiędzy ratownikami KSRG i ratownikami służb współpracujących (np. GOPR, TOPR, WOPR itp.) na poziomie województwa.

Jest: 4.2. Podczas planowania wykorzystania KRG należy przewidzieć docelowo jeden z nich do współpracy w miejscu prowadzenia działań pomiędzy ratownikami KSRG i **spoza oraz** ratownikami służb współpracujących (np. GOPR, TOPR, WOPR itp.) na poziomie województwa.

Celem zapisu było ujednoczenie dokumentu również w odniesieniu do ratowników spoza KSRG.

ZMIANA 3

Było: 4.5. *Bezwzględnie zabrania się przekazywania informacji z miejsca prowadzonych działań na numery alarmowe obsługiwane przez stanowiska kierowania.*

Jest: 4.5. *Bezwzględnie zabrania się przekazywania informacji z miejsca prowadzonych działań na numery alarmowe obsługiwane przez stanowiska kierowania **oraz prowadzenia komunikacji głosowej ze stanowiskiem kierowania oraz sąsiednimi jednostkami straży pożarnej w sieci alarmowania PA1 i PA2.***

Sieci alarmowania PA1 i PA2 nie służą do prowadzenia komunikacji głosowych i wymiany informacji, wydaje się jednak, że wielu strażaków o tym zapomniało.

ZMIANA 4

Było: 4.9. *Pojazdy dysponowane poza teren własnego powiatu, jeżeli nie ma innych ustaleń, do momentu przekroczenia granicy administracyjnej powiatu prowadzą nasłuch/korespondencję na kanale powiatowym, a następnie na KSW. Zmiana kanału powinna być zgłoszona do własnego PSK/MSK.*

Jest: 4.9. *Pojazdy dysponowane poza teren własnego powiatu, jeżeli nie ma innych ustaleń, **prowadzą nasłuch/korespondencję w sieci KSW. Informacje o prowadzeniu nasłuchu/korespondencji w sieci KSW i zmianie kanału powinny być zgłoszone do własnego PSK/MSK.***

Zmianę wprowadzono na wniosek części komend wojewódzkich PSP. Jednostki dysponowane z jednego powiatu do drugiego często nie zdawały lub nie chciały zdawać sobie sprawy, czy granicę administracyjną przekroczyły, czy też nie. Zdarzały się przypadki, że siły pracowały cały czas w sieci powiatowej własnej lub powiatu, do którego się udawały. Taka sytuacja zazwyczaj powodowała, że obydwie SK KM/KP PSP „poszukiwały SIS” w trzech sieciach: KSW, PR jednego powiatu lub PR drugiego powiatu. Teraz zapis jest jednoznaczny, a pojazdy dysponowane poza teren własnego powiatu mają zawsze prowadzić nasłuch/korespondencję w krajowej sieci współdziałania i alarmowania KSW. Informacje o prowadzeniu nasłuchu/korespondencji w sieci KSW powinny być każdorazowo zgłaszane do własnego stanowiska kierowania.

ZMIANA 5

Było: 5.2 *Po przybyciu na miejsce działań dowódca uzgadnia z PSK/MSK kanał ratowniczo-gaśniczy (KRG) do prowadzenia korespondencji na miejscu akcji.*

Jest: 5.2 *Po przybyciu na miejsce działań dowódca **do prowadzenia korespondencji na miejscu akcji używa kanału ratowniczo-gaśniczego (KRG) ustalonego pomiędzy komendantem wojewódzkim PSP a komendantem powiatowym/miejskim PSP¹. W przypadku zajętości tego kanału dowódca do prowadzenia korespondencji uzgadnia z PSK/MSK inny kanał ratowniczo-gaśniczy (KRG).***

¹Zaleca się oprogramowanie radiotelefonów nasobnych dowódców oraz ratowników pozwalające na ich bezpośrednie uruchamianie się w następujący sposób, dla:

– dowódców – w macierzystej sieci powiatowej (PR),

– ratowników – na uzgodnionym pomiędzy komendantem wojewódzkim PSP a komendantem powiatowym/miejskim PSP kanale ratowniczo-gaśniczym (KRG).

Ta zmiana zapewne budzi największe kontrowersje wśród większości dowódców. Została ona wymuszona przede wszystkim analizami ze zdarzeń. Wynika z nich, że jeśli tylko w danej jednostce nie został wyrobiony nawyk pracy w relacjach: dowódca <=> stanowisko kierowania (w sieci powiatowej) oraz dowódca <=> ratownicy (na kanale ratowniczo-gaśniczym) i wszyscy pracują na jednym kanale radiowym, to nie ma co się łudzić, że w przypadku wprowadzenia do działań kilku zastępów łączność będzie funkcjonowała prawidłowo. Jeżeli nie zatroszczymy się o taki podział jeszcze przed wyjazdem z garażu, to podczas działań element ten zejdzie po prostu na dalszy plan – KDR ma na głowie tak wiele spraw, że łączność staje się w pewnym momencie kulą u nogi, a nie narzędziem pozwalającym na szybki przekaz informacji. Praktycznie wszystkie analizy pokazują, że naprawy takiego stanu rzeczy nie powinniśmy się spodziewać do końca działań, ewentualnie do uruchomienia sztabu i odpowiednio przygotowanych osób, które dokonają stosownych reorganizacji.

Czytając uważnie „Zasady”, widzimy, że prowadzenie korespondencji radiowej przez ratowników, KDR i stanowisko kierowania w jednej sieci nigdy nie było dopuszczalne. Jednak zasady zasadami, a życie życiem.

Chcąc zlikwidować obowiązek uzgadniania kanału ratowniczo-gaśniczego między dowodzącym i stanowiskiem kierowania (jak to miało miejsce przed wprowadzeniem w życie aneksu nr 2), uznano za konieczne jego wcześniejsze ustalenie. Aby zabieg ten nie powodował wykorzystywania tylko części kanałów, postanowiono, że ich przydział przez poszczególnych komendantów szczebla powiatowego będzie skoordynowany przez komendanta wojewódzkiego PSP, co wprowadzono punktem 4.1 „Zasad”.

Umożliwiło to również wdrożenie zalecenia skutkującego programowaniem radiotelefonów nasobnych dowódców oraz ratowników, tak by uruchamiały się w następujący sposób:

- dla dowódców – w macierzystej sieci powiatowej (PR),
- dla ratowników – na kanale ratowniczo-gaśniczym uzgodnionym między komendantem wojewódzkim PSP i komendantem powiatowym/miejskim PSP.

Rozwiązanie takie ma umożliwić KDR w każdym momencie pracy, jeśli tylko będzie miał odpowiednie zasięgi radiowe, prowadzenie korespondencji ze stanowiskiem kierowania, bez zwracania uwagi, czy przypadkiem sieć ta nie jest zajęta przez ratowników wymieniających uwagi na miejscu działań.

Pytanie o przyczynę takiego rozwiązania zadają zwłaszcza dowódcy pełniący służbę w powiatach, w których pod stanowisko kierowania podlega tylko jedna JRG. Twierdzą, że tam nikt nikogo nie zakłóca i nikt nikomu nie przeszkadza. I być może rzeczywiście w początkowej fazie tak jest, ale przy zadysponowaniu do działań większej liczby zastępów sytuacja ta ulegnie zmianie. Sieć stanie się niewydolna, a KDR zacznie posilkować się telefonem komórkowym. A pamiętajmy, że to narzędzie jedynie pomocnicze, bywa zawodne, a przede wszystkim jest uzależnione od wielu czynników, na które strażacy nie mają najmniejszego wpływu.

To prawda, że opisywane rozwiązanie i praca w dwóch niezależnych sieciach, wiążąca się z koniecznością posiadania dwóch radiotelefonów lub też używaniem funkcji skanowania kanałów (Channel Scanning), jest bardziej kłopotliwa dla dowódców niż wykorzystywanie do tego celu jednego kanału. Lepiej jednak wykorzystywać łączność radiową w taki sposób, niż nie móc z niej skorzystać w ogóle.

ZMIANA 6

Było: 6. Organizacja łączności dla poziomu taktycznego następuje w momencie:

- [...],
- organizowania punktów przyjęcia sił i środków podmiotów KSRG i innych podmiotów uczestniczących w działaniu ratowniczym.

Jest: 6. Organizacja łączności dla poziomu taktycznego następuje w momencie:

- [...],
- organizowania punktów przyjęcia sił i środków podmiotów KSRG i **spoza oraz** innych podmiotów uczestniczących w działaniu ratowniczym.

Celem tego zapisu, podobnie jak w pkt 4.2, było ujednoclenie dokumentu również w odniesieniu do ratowników spoza KSRG.

Modyfikacje w organizacji łączności spowodowały potrzebę opracowania tekstu ujednoczonego „Zasad”, uwzględniającego zapisy obu aneksów. Wymusiły także nowelizację „Metodyki postępowania podczas organizacji łączności na potrzeby KDR” w zakresie uzgodnień KRG do prowadzenia korespondencji na miejscu działań pomiędzy dowódcą a SKKP/SKKM (tylko i wyłącznie w przypadku zajętości kanału ustalonego między komendantem wojewódzkim PSP i komendantem powiatowym/miejskim PSP).

Dodatkowo w „Metodyce” rozszerzono delegację dotyczącą kryptonimu DARIA z: „dowódca zastępu lub sekcji” na: „dowódca **odcinka bojowego**, zastępu lub sekcji”. Dzięki temu ujednoczono możliwości stosowania kryptonimu i ułatwiono organizowanie łączności dla odcinków bojowych. Analizując sposób organizacji łączności na ćwiczeniach: H2O 2016, Katastrofa 2016 oraz Solidarni 2016, przeprowadzonych już po wdrożeniu zmian w „Zasadach”, można stwierdzić, że wprowadzone modyfikacje usprawniają działania. Widać to w szczególności w przydziale podstawowego kanału ratowniczo-gaśniczego dla każdej JRG oraz prowadzeniu nasłuchu/korespondencji w sieci KSW przez pojazdy dysponowane poza teren własnego powiatu.

bryg. Marcin Kucharski jest zastępcą naczelnika Wydziału Systemów Teleinformatycznych w Biurze Informatyki i Łączności KG PSP, współautorem aneksu nr 2 do „Zasad” oraz autorem „Metodyki postępowania podczas organizacji łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym”, w tym jej nowelizacji

Zmodyfikowane „Zasady” i „Metodyka” w formie PDF do pobrania w zakładce *Do pobrania – inne*.

listopad 2016